

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**  
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**  
**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

**ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ**

**Μάθημα: ΛΑΤΙΝΙΚΑ**

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Σάββατο 26 Ιουνίου 2004  
7:30-9:30 π.μ.

|                                                     |
|-----------------------------------------------------|
| <b>ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ (3) ΣΕΛΙΔΕΣ</b> |
|-----------------------------------------------------|

**A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (ΜΟΝΑΔΕΣ 50)**

(Τα κείμενα παρατίθενται ελαφρώς διασκευασμένα)

I. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectionis armis ianuae appropinquaverunt et Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is eos intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt. Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

(Λατινικά Λυκείου XXXIV)

II. Cerva eximiae pulchritudinis Sertorio a Lusitano quodam dono data erat. Sertorius omnibus persuasit cervam, instinctam numine Dianae, conloqui secum et docere, quae utilia factu essent. Si quid durius ei videbatur, quod imperandum militibus esset, a cervae sese monitum esse praedicabat. Ea cervae repente fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset.

(Λατινικά Λυκείου XLVIII)

## **B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

**(ΜΟΝΑΔΕΣ 50)**

1. Να μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό:

- (α) Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.
- (β) Cerva repente fugit et perisse credita est.
- (γ) Cum aliquis nuntiavisset cervam inventam esse, ille eum iussit tacere.
- (δ) ...in quo ipse futurus esset

(Μονάδες 6)

2. (α) Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στο β' πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής παρατατικού και υπερσυντελικού της φωνής στην οποία βρίσκονται (να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους):

rettulerunt

data erat

(Μονάδες 2)

(β) Να μεταφέρετε τους ρηματικούς τύπους στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα στο πρόσωπο και στη φωνή που βρίσκονται:

posuissent

persuasit

(Μονάδες 2)

3. (α) Να γράψετε τα παραθετικά του επιθέτου *utilia* (στο ίδιο γένος, πτώση και αριθμό) και του επιρρήματος *cupide*.

(Μονάδες 2)

(β) Να γράψετε την αφαιρετική ενικού και τη γενική πληθυντικού των λέξεων:

templum

immortalibus

(Μονάδες 2)

4. (α) Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις λέξεις (βρίσκονται υπογραμμισμένες στα κείμενα):

venisse

abiectis

Scipioni

auditu

pulchritudinis

durius

a cerva

(Μονάδες 7)

(β) Να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις (είδος, εισαγωγή, δικαιολόγηση εκφοράς, ακολουθία χρόνων):

cum ante vestibulum dona posuissent

ut eam postero die in eum locum emitteret

(Μονάδες 4)

(γ) Να αναγνωρίσετε τον πιο κάτω υποθετικό λόγο (υπόθεση, απόδοση, προσδιορισμός είδους) και να τον τρέψετε έτσι, ώστε να δηλώνει την ανοικτή υπόθεση στο μέλλον):

Si quid durius ei videbatur, a cerva sese monitum esse praedicabat.

(Μονάδες 3)

(δ) Να τρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική με τη χρήση του ρήματος debeo:

quod imperandum (ei) militibus esset

(Μονάδα 1)

(ε) Να δηλώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού χρησιμοποιώντας δευτερεύουσα πρόταση:

Praedones Scipioni nuntiaverunt virtutem eius admiratum se venisse.

(Μονάδα 1)

5. Να μεταφράσετε το κείμενο στα Ελληνικά:

Hac confirmata opinione timoris, infidum quendam hominem et callidum delegit ex eis quos auxilii causa secum habebat. Huic magnis donis persuadet ut ad hostes transeat, et quid fieri velit docet.

(C. Iulii Caesaris, *De Bello Gallico*, 3.18-ελαφρά διασκευή)

opinio -onis = γνώμη

callidus -a -um = πονηρός

deligo (3) = επιλέγω, εκλέγω

(Μονάδες 10)

6. Να μεταφέρετε το κείμενο στα Λατινικά:

Επειδή μέρος των στρατιωτών δεν είχε υπακούσει στις διαταγές του υπάτου, εκείνος τους έσυρε στη φυλακή στη Ρώμη. Εκεί έζησαν στη δυστυχία για πολλά χρόνια.

iussus -us = διαταγή

(Μονάδες 10)

**ΤΕΛΟΣ**